

Arkivsak: 18/04839-5

Saksdokumenter:

Forslag til mal for delegasjon fra biskop til prost
Forslag mal for delegasjon fra biskop til stiftsdirektør
Bjørgvin biskop til stiftsdirektør
Bjørgvin biskop til prost
Hamar biskop til prost
Møre biskop til prost
Møre biskop til stiftsdirektør
Nidaros biskop til prost
Nidaros biskop til stiftsdirektør
Nord-Hålogaland biskop til prost
Nord-Hålogaland biskop til stiftsdirektør
Oslo biskop til stiftsdirektør
Stavanger biskop til stiftsdirektør
Tunsberg biskop til prost
Tunsberg biskop til stiftsdirektør
Agder biskop til stiftsdirektør og prost

Delegasjonsreglementer

Sammendrag

Bispemøtet drøftet reglement for delegasjon til prost og stiftsdirektør på møtet i februar 2019 (BM 14/19). I vedtaket fra møtet het det at Bispemøtet vil utvikle en felles mal for slik delegasjon. Når saken nå kommer opp på nytt er det med et utkast til mal for delegasjon til prost og stiftsdirektør. Målet for behandlingen er å gi biskopene mulighet til å komme med innspill før endelig mal kan vedtas på et senere bispemøte. I mellomtiden vil det også være mulighet for å forankring og involvering av hhv proster og stiftsdirektører.

Forslag til vedtak

Bispemøtet har drøftet utkast til reglement for delegasjon fra biskop til stiftsdirektør og proster.

Saken vil fremmes for endelig behandling på møtet i oktober 2019, på bakgrunn av de momenter som kom opp i drøftingen.

Saksorientering

Bakgrunn

Biskopene drøftet delegasjonsreglement til prost og stiftsdirektør på bispemøtet i februar 2019 (BM 14/19). Utgangspunktet for at saken ble drøftet var at det var 10 år siden sist dette hadde vært oppe, og at endringer i den kirken de senere årene skaper et behov for å gjennomgå reglementene på nytt. Vedtaket fra saken:

«Bispemøtet har drøftet delegasjon fra biskop til prost og stiftsdirektør. Bispemøtet vil utvikle en felles mal for delegasjonsreglement fra biskop til hhv prost og stiftsdirektør, og vil ta dette opp til behandling på et senere bispemøte.»

Når saken nå kommer opp på nytt er dette for å komme videre i arbeidet med å utvikle en oppdatert felles mal for reglementer. Med utgangspunkt i de momenter som kom fram i samtalen på Bispemøtet i februar presenteres det her et første utkast til mal for delegasjonsreglement for proster og stiftsdirektør. Malene vil bli bearbeidet på bakgrunn av de innspillene som kommer og bli presentert på et senere bispemøte med siktemål om å vedta lik mal for alle bispedømmer. Tanken er at disse malene kan justeres noe lokalt utfra lokale behov.

Gjeldene delegasjonsreglement fra biskopene ligger vedlagt. Hamar har ikke oversendt delegasjonsreglement fra biskop til stiftsdirektør, men oppgir at de praktiserer en delegasjon hvor stiftsdirektør godkjenner brev fra biskop etter avtale med biskop. Stavanger har ikke et skriftliggjort dokument som delegerer myndighet fra biskop til prost. Sør-Hålogaland oppgir at de ikke har utarbeidet et delegasjonsreglement mellom biskop og prost. Når det gjelder delegasjon mellom biskop og stiftsdirektør, er bare enkeltoppgaver delegert og for tiden kun ansvar og signering av prestevikaravtalene. Bispemøtet har ikke hatt eventuelle delegasjonsreglement fra Oslo biskop til prost eller fra Borg biskop til stiftsdirektør og prost tilgjengelig i forbindelse med forberedelse av denne saken.

Med delegasjon menes overføring av avgjørelsesmyndighet i bestemte oppgaver fra biskop til en annen, i dette tilfellet prost eller stiftsdirektør. Delegasjon innebærer at myndigheten til å treffe vedtak overføres fra biskop til prost/stiftsdirektør. Ansvar forblir likevel biskopens. For prostens del er delegasjon positivt avgrenset til bestemte paragrafer i Tjenesteordning for biskoper (TOB). Delegasjon gjelder i utgangspunktet fra ett organ (biskop) til et annet organ (prost).

Når det gjelder stiftsdirektøren, er dette såkalt intern delegasjon (uegentlig delegasjon). Det betyr at avgjørelsesmyndighet delegeres innenfor samme organ. Stiftsdirektøren er en del av biskopens organ. Forskjellen på (ekstern) delegasjon og intern (uegentlig) delegasjon er at intern delegasjon ikke medfører noen endringer i klageprosedyren.

Stiftsdirektøren er både daglig leder for bispedømmerådets virksomhet og samtidig en administrasjonssjef for biskopens kontor. Stiftsdirektøren befinner seg slik i en dobbel rolle som kan være krevende å utfolde i praksis. Dette fordrer god rolleforståelse, evne til å skjelve mellom ulike myndighetsområder og tett og regelmessig dialog mellom biskop og stiftsdirektør.

Ledelse av prestedtjenesten

Deler av delegasjonen som gis til stiftsdirektør og prost omhandler ledelse av prestedtjenesten.

I dokumentet «fullmakter fra Nidaros biskop til stiftsdirektøren» fra 2005 heter det at stiftsdirektøren tilstår ferie. I Tjenesteordning for proster (TOP) heter det i § 4 at «Prosten tilstår prestene ferie og tjenestefrihet i samsvar med gjeldende lov- og avtaleverk». Tilståelse av ferie foreslås derfor tatt ut av delegasjonsreglementene både for stiftsdirektør og prost ettersom dette da allerede er hjemlet i TOP.

Ettersom prosten er den som påtegner søknader om etter- og videreutdanning, foreslås det at det er prosten som innvilger permisjonssøknader dersom biskopen har innvilget støtte til kurs. For øvrige permisjonsordninger foreslås det at stiftsdirektøren får delegert ansvar for å innvilge permisjoner utover 14 dager.

Det foreslås at prosten gis myndighet til å tilsette prestevikarer for inntil tre måneder, mens stiftsdirektøren gis myndighet å tilsetning inntil seks måneder. Dette er hjemlet i personalreglementets § 2. Biskopen skal godkjenne nye vikarer i bispedømmet i alle tilfelle. Å gi prosten mulighet til å ansette for kortere vikariater har som formål å legge til rette for en mer fleksibel løsning i ledelsen av prestetjenesten i prostiene. Prosten må forholde seg til de budsjetter som er vedtatt.

Øvrige fullmakter til stiftsdirektør

Det foreslås at gjeldende delegasjonsreglement fra Oslo biskop til stiftsdirektør, som er datert 13.01.2017, kan fungere som utgangspunkt for en mal for alle bispedømmer. Dette reglementet tar høyde for de oppgaver som er lagt til prosten gjennom dennes tjenesteordning, blant annet prostens ansvar for å fastsette ferie. Det er gjort noen endringer i forslaget, særlig under punkt 4. Personalforvaltningen.

I gjeldende delegasjonsreglement i Oslo er punkt 4 e., f. og g. tatt ut i fremlagt forslag til mal. Punkt e. handler om å tilrettelegge og organisere arbeidsveiledning og åndelig veiledning. Å avgjøre gruppesammensetning etc. vurderes som lite arbeid, samtidig som det kan gi en god mulighet for biskopen å utøve ledelse av presteskapet. Når det gjelder organiseringen av kompetanseutvikling, som i reglementet fra Oslo var delegert i pkt. 4 f., er det et uttalt ønske å styrke samhandlingen mellom Bispemøtet og de enkelte bispedømmene. At biskopen dermed tar avgjørelser knyttet til bispedømmets planer kan bidra til å styrke denne samhandlingen. Punkt g. omhandler deltagelse i partssammensatte utvalg. Det er et uttalt ønske fra arbeidstakerorganisasjonene at biskopen personlig deltar i disse møtene. Det foreslås derfor ikke at dette delegeres til stiftsdirektør. Også punkt 4. h, om generell personalforvaltning, fra gjeldende reglement i Oslo foreslås tatt ut da dette forstås som innekket i punkt 2. Dette gjelder også punkt 9. i reglementet fra Oslo som er foreslått tatt ut i forslag til mal.

Formuleringen om at stiftsdirektøren kan avgjøre saker om stemmerett i et annet sokn enn der vedkommende er bosatt fortsettes opprettholdt. Dette anses uproblematisk, all den tid delegasjon til stiftsdirektør er intern delegasjon (uegentlig delegasjon). Det anses imidlertid ikke å være adgang til å delegere denne myndigheten til prost.

Punkt 7. i dokumentet fra Oslo handler om delegasjon etter kirkelovens § 21 om oppføring av ny kirke mm, og da særlig knyttet til oppføring av bygg nærmere en kirke enn 60m. Dette er foreslått tatt ut, ettersom det vurderes slik at omfanget er såpass lite at biskopen bør ta de avgjørelser som vil kunne dukke opp. Dette gjelder til en viss grad også punkt 6 i forslaget til mal, men presiseringen av at stiftsdirektør avgjør *kurante* saker innebærer en forståelse av at biskopen tar avgjørelser som er av mer prinsipiell eller avgjørende betydning.

Punktet fra Oslo om videre intern delegasjon innad i Biskopens administrasjon er tatt ut. Dersom det vil være et behov for en slik videre delegasjon bør dette skriftliggjøres som eget reglement på samme måte som delegasjonsreglement fra biskop til stiftsdirektør. At dette ikke er nevnt i delegasjonsreglement fra biskop til stiftsdirektør betyr ikke at slik videre delegering ikke kan forekomme.

For å sikre at delegasjonsreglementet blir oppdatert i tråd med de behov som måtte oppstå, foreslås det at reglementet har en begrenset varighet. Det bør også gjennomgås i forbindelse med skifte av enten biskop eller stiftsdirektør.

Øvrige fullmakter til prost

Malen for delegasjon fra biskop til prost følger i all hovedsak anbefalingene fra Bispemøtet i 2008. Dette gjelder de paragrafer TOB lister opp i § 14. Utover dette gir malen noen øvrige fullmakter til prost. Dette er fullmakter som allerede er gitt i enkelte bispedømmer og som har som mål å gi prosten noe større handlingsrom, samt sørge for at noen vedtak kan tas på et lavere nivå.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Denne saken har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for Bispemøtet. Saken kan ha konsekvenser i de enkelte bispedømmer.